
Handlingsplan 2017

Innledning	2
Styrke kompetanse- og teknologioverføring	3
Samarbeid med og utvikling av bedriftsnettverk og klynger	6
Styrke innovasjon og nyskaping	11
Internasjonalisering	13
Satsing på smarte samfunn og morgendagens industri	17
Regionens attraktivitet og målrettet attrahering av bedrifter	21
Prosjektoversikt	24

**GREATER
STAVANGER**

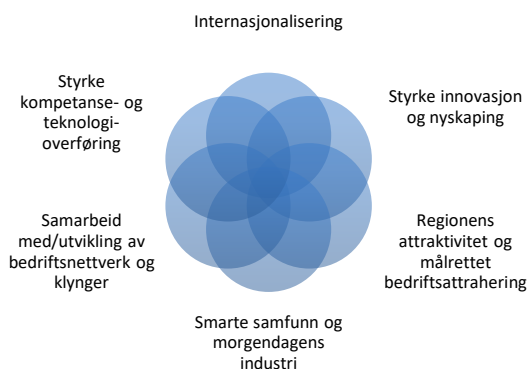
1. Innledning

Nærings situasjonen med vedvarende lav oljepris, kostnadskutt i olje- og gasssektoren, samt reduserte investeringer offshore, forventes å prege året 2017. Arbeidsledigheten forventes å ligge noenlunde på dagens nivå, selv om vi i den senere tid har sett noen tegn til utflating og bedring. SR-Banks konjunkturbarometer viser bl.a. noen tegn til at «bunnen kan være nådd».

Små tegn til bedring til tross, situasjonen med press i energisektoren og høy arbeidsledighet gjør det nødvendig med utvikling av et bredere næringsgrunnlag – både for å redusere næringsmessig sårbarhet for eksponering i olje- og gasssektoren, og for å skape økt robusthet gjennom utvikling av arbeidsplasser og verdiskaping i nye næringer. Dette har et tydelig fokus i Greater Stavangers handlingsplan for 2017 og preger våre satsingsområder.

Handlingsplanen legger til grunn sentrale målsettinger og strategier i gjeldende Strategisk næringsplan, med nødvendige tilpasninger for dagens nærings situasjon. Arbeidet med å revidere Strategisk næringsplan er startet opp og vil bli ferdigstilt i 2017. Det skjer en bred mobilisering i hele regionen knyttet til dette arbeidet, og mer enn 150 representanter for næringsliv, academia og offentlig sektor deltar i arbeidsgruppene.

For å tydeliggjøre våre satsinger ut fra de utfordringer og muligheter næringslivet står overfor, har vi denne gang valgt å presentere handlingsplanen i en ny struktur. Logikken med drivere og klynger (fra Strategisk næringsplan), gjelder fortsatt, men de fremkommer inkorporert i følgende seks satsingsområder:

Disse fokusområdene vektlegges som de viktigste for å bidra til vellykket omstilling av eksisterende næringsliv og utvikling av nye næringer. De utfyller og forsterker hverandre på en god måte, slik at våre satsinger virker godt sammen.

En avgjørende styrke i vår region er vår evne til å samarbeide på tvers av næringsliv, offentlig sektor og academia. Dette preger alle Greater Stavangers prosjekter og aktiviteter. Ved å involvere bredt, skaper vi grunnlag for at regionen kan arbeide mot felles mål – flere arbeidsplasser og økt verdiskaping.

Kristin Reitan Husebø
Administrerende direktør

2. Styrke kompetanse- og teknologioverføring

Greater Stavangers tilnærming

Vår region har ledende kompetanse og teknologi innen en rekke områder og vi er på mange måter verdensledende i smart teknologianvendelse. Dette er fortrinn som kan utnyttes på nye områder og danne grunnlag for produkt- og næringsutvikling. Greater Stavanger leder derfor an en rekke initiativ, prosjekter og nettverk som tar sikte på å stimulere til teknologioverføring mellom sektorer og bedrifter.

I et utviklingsperspektiv er kompetanse, kvalifikasjoner og kreativitet strategisk avgjørende både for å sikre konkurransekraft i tradisjonelle næringene i regionen og bidra til vekst og verdiskaping på nye områder. Det er derfor en prioritert oppgave for Greater Stavanger å utvikle, beholde og attrahere kompetanse som er relevant for eksisterende og fremvoksende næringsliv.

Utvalgte prosjekter 2017

Pumps & Pipes

Pumps & Pipes er et initiativ for kompetanse- og teknologioverføring mellom sektorer etter en modell som Houston har utviklet og benyttet med suksess. Greater Stavanger har vært koordinator og pådriver for prosjektet som startet i mars 2015.

Stavanger-regionen har verdensledende fagmiljø, kompetanse og teknologi innenfor oljeindustrien. I en situasjon med nedgang i oljesektoren og behov for omstilling innenfor helsesektoren, ønsker Pumps & Pipes å skape en arena for overføring av kompetanse og teknologi mellom sektorene.

Ved å skape samhandlingsarenaer på tvers av sektorer der forskere får vise fram sine metoder for å løse utfordringer som har mange fellestrekk, uansett om det er i oljerør på havbunnen eller i blodårer i menneskekroppen, er visjonen at det kan skapes nye ideer om løsninger og ny bruk av kompetanse. Dette kan igjen skape nye produkter og arbeidsplasser i Stavanger-regionen.

Norway Pumps & Pipes baserer seg på metoden fra Houston, men opplegget er ikke kopiert. Vektleggingen vil være å finne en egen innfallsvinkel og samarbeidsmodeller basert på spisskompetanse og teknologi i Stavanger-regionen. Eksempler på prosjekter er forbedret tolking av MR-data og tilpassing av oljebransjens matematiske modeller til studier av kreftspredning.

Interessen fra nasjonalt nivå har vært stor, og som et ledd i regjeringens tiltakspakke for økt sysselsetting, ble Norwegian Pumps & Pipes tildelt et statlig tilskudd på 5 mill. kr. Regjeringen framhever at Norwegian Pumps & Pipes vil kunne bidra til å sikre nye innovative løsninger og støtte opp under helse og omsorg som et næringspolitisk satsningsområde, i tråd med den statlige HelseOmsorg21-strategien.

Styret består av representanter fra SUS, IRIS, UiS, Stavanger kommune, Validé, Norwegian Smart Care Cluster og Greater Stavanger. Det er også opprettet en

bred referansegruppe. Greater Stavanger deltar aktivt i styringen av prosjektet, men prosjektledelsen ble i 2016 overført til IRIS. Noen aktiviteter i 2016:

- Utvikle og vedta strategidokument
- Planlegging og gjennomføring av Norway Pumps & Pipes-møter og seminar
- Utvikle konkrete, nye Pumps & Pipes-prosjekter
- Utforme søknader om prosjektstøtte

Årskonferansen

Årskonferansen er et viktig redskap for Greater Stavangers for å utøve funksjonen som regional tankesmie. Konferansen setter viktige forhold for regionens utvikling på dagsordenen, i perspektiver som omfatter både nærings- og samfunnsutvikling. Konferansen skal gi kunnskap og formidle scenarier som er nyttige i langtidsplanlegging for aktører i både privat og offentlig sektor. Målgruppen er toppledere og øvrige beslutningstakere i offentlig sektor, akademia og næringslivet.

Analyser og rapporter blir utarbeidet til konferansen for å hjelpe partnerkommunene våre i deres arbeid med å analysere og forstå samfunnsutviklingen. Slike rapporter utarbeides av eksterne kunnskapsmiljø, men også fra Greater Stavangers eget arbeid med analyser og kunnskapsinnhenting.

Målsettingen vår er at årskonferansen skal:

- Være Rogalands viktigste konferanse som omhandler regional samfunnsutvikling og verdiskaping.
- Formidle viktig kunnskap som benyttes i kommunenes langtidsplanlegging.
- Fungere som en samhandlingsarena for viktige aktører innen privat/offentlig/akademia.
- Ha nærmere 300 deltakere.
- Generere omtale i media omkring de tema som belyses.

Tema for årskonferansen i 2017 er ennå ikke bestemt.

Verdiskapingsforum ved UiS

Et sterkt universitet er en viktig forutsetning for en regions verdiskapingsevne.

Verdiskapingsforum ble etablert i 2016 for å styrke samhandlingen mellom UiS og næringslivet og bidra til at UiS understøtter verdiskapingen i regionen.

Greater Stavangers direktør er medlem av Verdiskapingsforum og leder ett av fire underliggende Samhandlingsforum; for konferanser og innovasjonsinitiativ.

Deltakelsen i og arbeidet inn mot Verdiskapingsforum er en viktig del av det å sikre at Greater Stavangers initiativ for innovasjon og nyskaping, kompetanse- og teknologioverføring, utvikling av Smart region og morgendagens industri, samt utvikling av eksisterende næringsklynger, får god forankring inn mot universitets- og forskningsmiljø. På den måten kan vi samtidig bidra til at UiS kan være godt tilpasset næringslivets behov.

Verdiskapingsforum er ikke et prosjekt i Greater Stavanger-regi, men vektlegges likevel i handlingsplanen på grunn av betydningen for verdiskaping i regionen og relevans i forhold til Greater Stavangers satsingsområder.

Mulighetsterminalen

Vår region har svært mange høyt utdannede/kvalifiserte arbeidsledige. Den kompetansen disse menneskene besitter, er en betydelig ressurs som det er viktig å ta vare på og søke å utvikle i en positiv retning når det gjelder jobbskaping.

Mulighetsterminalen er et tilbud for arbeidsledige i hele regionen. Det er organisert som et prosjekt ledet av Greater Stavanger, hvor Stavanger kommune og NAV er våre likeverdige partnere og bidrar til gjennomføring.

Mulighetsterminalen er en arena for nettverksbygging, læring og utvikling, med fokus på at de arbeidsledige skal kunne bli bedre rustet til å skaffe seg jobb eller skape sin egen arbeidsplass.

Prosjektet er besluttet videreført ut 2017.

3. Samarbeid med og utvikling av bedriftsnettverk og klynger

Greater Stavangers tilnærming

Samarbeid i bedriftsnettverk og klynger har stor betydning for enkeltbedrifters evne til å lykkes og deres samlede konkurransekraft i en global konkurranse.

I vår region finnes blant annet landets klart sterkeste olje- og gassklynge. Men den er ikke representert i den formelle norske klyngestrukturen. Det er en stor svakhet. Vår region må posisjonere seg sterkere i nasjonal sammenheng når det gjelder klynger. Det vil gi økt tilgang på midler til utvikling og omstilling, samt bidra til å forsterke eksisterende næringslivs konkurransekraft.

Greater Stavanger har de siste par årene vært førende for etablering av flere klynger og bedriftsnettverk; Norwegian Smart Care Cluster, Alloyance, Aqua Technology m.fl. Dette arbeidet vil bli videreført og forsterket. Ambisjonen er å være tett på næringslivet og bidra til at energi- og matklyngene, samt nye nettverk og klynger, kan bli utviklet og få gode vekstvilkår.

Utvalgte prosjekter 2017

Oppfølging av olje- og gassklyngen

Verden trenger mer energi. Stavanger-regionen er landets og Europas energihovedstad. Dette vil være vår viktigste næring i flere tiår ennå. Det å tilrettelegge for vellykket omstilling og utvikling av næringen er derfor av stor betydning.

Greater Stavanger legger stor innsats i å ha gode nettverk med energibedriftene – både de petroleumsrelaterte og de som jobber med fornybar energi. På denne måten kan vi bl.a. raskt formidle denne industriens behov til kommunene i Greater Stavanger-partnerskapet, samt at vi kan gi innspill til høringer og bistå i møter med besøkende fra inn- og utland. Det vil være særlig viktig at regionen har en god forståelse for mangfoldet i industrien, dens produkter og behov for videreutvikling, og ikke minst være oppmerksom på aktivitetssvingninger i verdikjeden.

Noen aktiviteter i 2017:

- Januar: Oljeindustripolitisk seminar
- Mars: Årskonferanse Norsk Olje og Gass
- Høst: Nordområdekonsferansen i Harstad
- Løpende: Kontaktmøter med olje- og oljeserviceselskapene
- Løpende: Tilrettelegte orienteringer etter behov, for styret og ellers

Fornybar energi

Det er et økende fokus på næringsutvikling innen produksjon av fornybar energi. Greater Stavangers mål er å tydeliggjøre regionens rolle og muligheter på dette området mht. energimarked og leverandørkjede.

Vi har ambisjon om å ha god oversikt over aktører i Rogaland og Stavanger-regionen. På den måten kan vi bl.a. følge opp et voksende industrisegment og formidle informasjon om utviklingen til styret og andre politikere.

Noen aktiviteter i 2017:

- April: Vertskap for Science Meets Industry i samarbeid med UiS
- April: Leveranse av Arenasøknad Offshore wind
- Juni: Egersund Energy Summit

Matindustri (blå og grønn klyngesatsing)

Verden trenger mer mat og matfylket Rogaland har en sterk posisjon – innen både grønn og blå sektor.

Felles for begge klyngesatsingene er at regionen har ledende miljøer innen ulike segmenter for både den blå og grønne sektoren. Greater Stavanger har fokus på å støtte opp om begge sektorene der vi ser at vi har en rolle. For Greater Stavangers partnerkommuner representerer matklyngen viktige arbeidsplasser og høy verdiskaping, som har store vekstmuligheter innen deler av verdikjeden. Først og fremst gjelder dette blå sektor, hvor det er en vilje til vekst både på hjemme- og utemarkedene. Her støtter Greater Stavanger og øvrige utviklingsaktører opp om de prosjekter og initiativer som kan styrke vekstmulighetene i regionen. I forbindelse med satsingen på havrommet er blå sektor en av de viktigste byggesteinene.

Grønn sektor representerer først og fremst muligheter i et nasjonalt marked, siden Norge ikke er konkurransedyktig i utlandet for salg av jordbruksprodukter. På den andre siden har vi sterke teknologimiljøer som leverer utstyr til et globalt marked, hvor det finnes utviklingsmuligheter for sterkere vekst.

Innenfor bioøkonomiområdet finnes det spennende muligheter for begge sektorene. Greater Stavanger vil følge med på innretningen på regjeringens bioøkonomistrategi, og sammen med partnerkommunene avklare hvordan regionen kan ta en sterkere posisjon. Bedriftene og miljøene i regionen som har sitt virke innenfor bioøkonomisegmentet er fragmentert, og det er behov for å lage felles arenaer for bransjen møtes for å hente ut synergieffekter.

Noen aktiviteter i 2017:

- I samarbeid med næringsforeningen og Blue Planet støtte opp om initiativer i Ryfylke om satsing på havbruksnæringen (løpende)
- Gjennomføre studiereise til Seafood Expo Global i Brussel april 2017, samt studiereise til Aqua Nor i Trondheim august 2017
- Etablere arenaer for aktører som satser innenfor bioøkomi-segmentet, sammen med øvrige utviklingsaktører (løpende)

MIT REAP

Næringsklyngene på Sør-Vestlandet, innen olje & gass, marint og maritimt område representerer mer enn 70% av landets eksportinntekter. Disse klyngene har sterke konkurransefortrinn innen teknologi, kompetanse, markedsadgang internasjonalt og verdiskapingsevne. Dette ønsker vi å bygge videre på ved å bidra til å stimulere til innovasjon og entreprenørskap – i og mellom klyngene.

Greater Stavanger deltar sammen med GCE-klyngene i Agder, Bergens- og Ålesundsregionen i Massachusetts Institute of Technology (MIT) sitt program Regional Entrepreneurship Acceleration Program (REAP) for regioner som ønsker å utvikle seg til ledende regioner innenfor området entreprenørskap og innovasjon.

Prosjektets formål er å etablere et strategisk grunnlag for innovasjonsdrevet entreprenørskap i de deltakende regionene. Gjennom prosjektarbeidet har Greater Stavanger fått mulighet til å samarbeide tett med de store GCE-klyngene og dermed også med Innovasjon Norge og berørte departementer. Prosjektet gir også et godt grunnlag for læring og samhandling om innovasjon og entreprenørskap, spesielt hvordan bedriftene i neste fase skal kunne skape nye og flere arbeidsplasser.

For å sikre bred regional involvering er det etablert et lokalt MIT REAP-team som speiler de fem dimensjonene som programmet bygger på – offentlig sektor, FoU-sektoren, industrien, entreprenørene og risikokapitalen.

Team Rogaland teller mer enn 20 deltakere, og jobber nå for å sikre at prosessen og resultater/anbefalinger forankres lokalt. Med i team Rogaland er bl.a. UiS, IRIS, Subsea 7, Statoil, Aibel, SR-Bank, Sjøkartverket og en rekke mindre aktører. Greater Stavanger har rollen som prosjektleder for Rogaland.

Noen aktiviteter i 2017:

- Første kvartal: MIT REAP-teamet sin framlegging av foreslått strategi og bearbeidingen av denne.
- Lokalt arbeid med forankring – møter med team Rogaland og aktørene.
- Iverksettelse av tiltak – i egen region og i samarbeid med de øvrige.
- Få på plass et pilotprosjekt for oppskalering som er forankret i Rogaland og Stavanger-regionen.
- Gjøre tilgjengelig satsinger og tiltak som kommer ut av prosjektet for regionalt næringsliv.
- Slutten av året: Slutføre MIT REAP-prosjektet.
- Sammen med øvrige MIT REAP partnere sikre at alle tiltak har en "eier", som kan drive det videre i framtiden.

Alloyance - bedriftsnettverk for avansert mekanisk industri

Greater Stavanger har vært prosjektleder ved etableringen av bedriftsnettverket Alloyance for 16 mekaniske bedrifter på Jæren. Dette har vært et viktig grep for å formalisere et tettere samarbeid mellom bedriftene, og for å bistå bedriftene i omstillingsprosessene. Disse bedriftene har gjennomgående høy verdiskaping, er høyteknologiske og leverer høy kvalitet til krevende kunder. På grunn av redusert aktivitet i olje og gass, har bedriftene nå behov for å finne nye markeder samtidig som de skal møte kostnadsutfordringene.

Økonomien i prosjektet har tillatt engasjement av en egen prosjektleder for nettverket. Greater Stavanger bistår bedriftene og lederen av klyngen i posisjonering mot nye kunder og nye internasjonale markeder. Bedriftene i Alloyance ønsker å søke om Arenastatus i 2017, og har bedt Greater Stavanger om å lede prosessen. Dette gjøres i tett samarbeid med relevante FoU-miljøer og bedriftene. Innovasjon Norge har også spilt en sentral rolle.

Noen aktiviteter i 2017:

- Innen 15. februar: Leverer inn skisse til Arenasøknad
- Innen 15. april: Leverer inn ferdig Arenasøknad
- April 2017: Delta på industrimesse i Hannover
- Følge markedsgruppemøtene i Alloyance (løpende)

Aqua Technology – bedriftsnettverk for teknologioverføring

Greater Stavanger og Blue Planet har i løpet av 2016 etablert en møteplass med navnet *Aqua Technology* for teknologibedrifter som sammen ønsker å få sterkere innpass i havbruksnæringen. Møtene resulterte i at 16 bedrifter valgte å gå sammen om å formalisere et tettere samarbeid gjennom å søke om å få støtte via bedriftsnettverkordningen til Innovasjon Norge. Greater Stavanger og Blue Planet utformet søknaden som ble innvilget høsten 2016, og skal sammen lede nettverket og sørge for at aktivitetene følges opp.

Hovedmålet er å utvikle et ressurssterkt nettverk for bedrifter med utgangspunkt i offshore- og havbruksnæringen i Rogaland, som ønsker å utvikle og levere teknologiske løsninger og tjenester for effektiv matproduksjon i sjø nasjonalt og internasjonalt. Gjennom samarbeid skal samhandlingen mellom bedriftene, konkurransekraften samt arbeidsmetoder og kompetanse i bedriftene styrkes.

Noen aktiviteter i 2017:

- Medlemsrekruttering
- Deltakelse på nasjonale/internasjonale møtearenaer
- Koble sammen aktører i og utenfor nettverket
- Idégenererings- og utviklingsmøter
- Tilrettelegging av samarbeidsprosjekter
- Vurdere, etablere og følge opp for- og samarbeidsprosjekter
- Markedsrelaterte og kompetansehevende workshop'er

Velferdsteknologi

Velferdsteknologi er et voksende næringsområde, hvor offentlig sektor i stor grad er avhengig av samhandling med akademia og privat sektor. Flere viktige forutsetninger for å lykkes er allerede på plass i vår region. Infrastrukturen for bredbånd er utbygd med så høy kapasitet at regionen kan basere digital tjenesteleveranse og -utvikling på trygge forutsetninger. Videre har regionen tradisjon for samhandling på tvers av aktørgruppene, noe som gjør regionen godt rustet til å gå inn i nye store satsinger, nasjonalt og internasjonalt.

Stavanger-regionen er tatt opp i ARENA-klyngeprogrammet til Innovasjon Norge, Forskningsrådet og SIVA. The Norwegian Smart Care Cluster ble dermed etablert høsten 2014. Greater Stavanger er representert i styringsgruppen og prosjektgruppen.

Greater Stavangers fokus i NSCC er på involvering av offentlig sektor i næringsklyngen, internasjonalisering, samt på å være drivkraft for å etablere nye innovasjonsprosjekter mellom offentlig sektor, akademia og næringsliv. I tillegg bidrar vi til kobling med Stavangerregiones Europakontor.

For offentlig sektor er innovative anskaffelser og samarbeid om bedriftskontakt, innkjøp og planer viktige temaer. Når det gjelder internasjonalisering, skal det bl.a. være aktiviteter sammen med bedriftsnettverket for tech-bedrifter. Viktig i 2017 blir også å bidra til etablering av Living Lab for velferdsteknologi, samt å følge opp det europeiske innovasjonspartnerskapet for sunn og aktiv aldring (EIP AHA).

4. Styrke innovasjon og nyskaping

Greater Stavangers tilnærming

I «økonomiske krisetider» er det vanlig at modne bedrifter effektiviserer sin produksjon og reduserer kostnader gjennom reduksjon av personell. Dette har vi erfart tydelig gjennom økt arbeidsledighet i vår region. Samtidig er det slik at yngre bedrifter i større grad har positiv jobbskaping gjennom kriser. Dette gir økt behov for fokus på innovasjon og nyskaping. Dette området er også aktualisert ved at vår region trenger omstilling av eksisterende næringsliv og utvikling av et bredere næringsgrunnlag. Greater Stavanger har derfor flere prosjekter som har til hensikt å stimulere evne til, og redusere hindre for, innovasjon og nyskaping.

I arbeidet med innovasjon og nyskaping har vi i økende grad fokus på hele «økosystemet» for innovasjon og entreprenørskap; entreprenører, eksisterende industri, academia, finansnæringen og offentlig sektor. Gjennom MIT REAP prosjektet har vi med oss nyttig læring om hvordan slike økosystem kan samhandle og utvikle evnen til innovasjonsdrevet entreprenørskap.

Utvalgte prosjekter 2017

Impact Week

Vi ønsker å stimulere til økt innovasjon i regionen. For å få det til trenger vi inspirasjon og læring fra de som lykkes, slik at det skapes nye ideer til utvikling. Det finnes få åpne arenaer som bidrar til dette i vår region.

Impact Week er en innovasjonsfestival hvor aktører og miljøer som støtter opp om innovasjon i Stavanger-regionen mobiliseres for å skape aktiviteter. Gjennom arrangementsuken skal det settes fokus de gode historiene og de relevante problemstillingene vi står ovenfor i et samfunnsutviklingsperspektiv og næringsutviklingsperspektiv.

Denne regionale innovasjonsuken skaper en arena for diskusjon mellom aktørgrupper, gir faglig påfyll og felles forståelse for tema som berører Stavanger-regionens fremtid, og legger til rette for tettere interaksjon med næringslivet om tema som teknologi, grønn og bærekraftig vekst, bærekraftige samfunnsstrukturer og regionalutvikling.

Greater Stavanger fikk mye positiv tilbakemelding for tiltaket da det ble etablert i 2014. Grunnet høy aktivitet av arrangementer i regionen på det planlagte tidspunktet høsten 2015, ble andre generasjon av Impact Week utsatt til februar 2016. Dette ble svært vellykket, og et av hovedarrangementene «My Smart City» ble svært godt besøkt. Mer enn 1400 deltok på ulike arrangement under Impact Week i 2015.

Impact Week vil bli gjennomført i første halvår 2017.

Nordic Edge AS

Greater Stavanger var sammen med Lyse initiativtaker til etablering av Nordic Edge i 2015. Vår ambisjon var å sette tema Smarte byer og hjem på kartet, og ta en internasjonal posisjon. Dette er et av de store nye satsingsområdene

internasjonalt og vår region har gode forutsetninger for å ta en posisjon og utvikle gode samfunnsløsninger og kommersielle produkter. Utviklingen første to år har vært formidabel og aktiviteten i 2017 innebærer en ytterligere opptrapping av konferanse og expo.

Nordic Edge Expo er internasjonal møteplass for skapere av smarte byer og hjem. Visjonen for Nordic Edge Expo er at dette skal bli en av Europas viktigste arenaer for kunnskapsutvikling på dette området. Formålet med aktiviteten er å tilrettelegge for utviklingen av en teknologibasert næringsklynge og nye løsninger for offentlige tjenester i Stavanger-regionen. Dette bidrar til en viktig omstilling fra et oljedrevet næringsliv til nye muligheter, og er samtidig et viktig grep for å bygge gode og bærekraftige bysamfunn. Aktivitetene retter seg hovedsakelig inn mot det som i internasjonal sammenheng er små og mellomstore byer.

Nordic Edge Expo består av hoveddelene konferanse og utstilling. I tillegg er det etablert et nettsted for kunnskapsformidling og profilering. Nettstedet er vil være både en del av produktet og en viktig kanal for markedsføring.

Konferansen skal ha et spennende og relevant program knyttet til temaet nye løsninger som resulterer i smartere byer og smartere hjem. Tematikken skal belyses fra flere perspektiver, som vekstområder, teknologi og personvern. Foredragene skal også belyse globale trender og radikale innovasjoner for å gi konferansen aktualitet og nyhetsverdi.

Gode arenaer for mingling og muligheter for å knytte nye kontakter er også viktig for å lykkes. Konferansearealet legges vegg i vegg med utstillingsarealet, slik at utstillingen blir en spennende arena der folk møtes, der en kan diskutere konkrete smart-løsninger. Vi satser på høy kvalitet, både på foredragsholdere, fasiliteter og praktisk gjennomføring.

Eierne i selskapet er Greater Stavanger, Lyse, Stavanger Forum, IRIS, Hey Ho Let's Go, Næringsforeningen, Validé, ONS, Smedvig og Sparebank 1 SR-Bank. Greater Stavanger var i sin tid en av initiativtakerne til aktiviteten, i dag er vi en av eierne i selskapet med representant i styret og er hovedsamarbeidspartner i Nordic Edge Expo.

I 2017 vil Greater Stavanger bidra til Nordic Edge som eier og hovedsamarbeidspartner gjennom programbidrag sammen med Stavangerregionens Europakontor, samt gjennom sponsormidler.

5. Internasjonalisering

Greater Stavangers tilnærming

Stavanger-regionen er en internasjonalt innrettet næringsregion. Det internasjonale perspektivet er svært viktig for regionens attraktivitet – både for eksisterende og nye bedrifter, og ikke minst i forhold til utvikling av nye næringer. For Greater Stavanger er det viktig å tilrettelegge for at næringslivet i regionen kan ha gode internasjonale forbindelser – for å skape forretningsmuligheter, læring, samarbeid, utvikling og vekst.

Omfanget av og kvaliteten på internasjonale nettverk vil påvirke næringslivets innovasjonsevne, markedsadgang og konkurransekraft. De samme mekanismene gjelder i stor grad også for akademia og offentlig sektor. Dette er viktige begrunnelser for deltakelse i internasjonale nettverk som WECP og Délice, samt ivaretagelse av samarbeidsrelasjoner til viktige samarbeidsmiljø i Houston, Austin og Aberdeen.

EU er en betydelig premissleverandør for næringslivet, offentlig sektor og forskningsinstitusjoner – både som eksportmarked, gjennom regelverk og ved finansieringsmekanismer for institusjonelt samarbeid. Regionen må være til stede på den europeiske arena gjennom ulike programmer, nettverk og prosjekter. Stavangerregionens Europakontor er et sentralt virkemiddel i denne sammenhengen.

I tillegg til å være et eget strategisk satsningsområde, er internasjonalisering i økende grad et aspekt ved de fleste av våre prosjekter og aktiviteter.

Utvalgte prosjekter 2017

Stavangerregionens Europakontor (SrE)

EUs politikk har stor betydning for vår region, både når det gjelder næringsmuligheter, offentlig sektor og finansiering av forsknings- og innovasjonsprosjekter. Norge deltar i de fleste av EUs større programmer, og regjeringen oppfordrer spesielt norske regioner til å delta i EUs forsknings- og innovasjonsprogram Horisont 2020.

Stavangerregionens Europakontor består av 27 partnere, hvorav 20 kommuner, fylkeskommunen, Universitetet i Stavanger, Høgskolen Stord/Haugesund, IRIS, Lyse AS, Stavangerregionen Havn IKS og Helse Stavanger HF. De 15 kommunene som står bak Greater Stavanger er medlemmer i og eiere av Stavangerregionens Europakontor. Greater Stavanger er sekretariat for SrE og har dermed funksjon som Europakontorets hjemlige kontaktpunkt. I tillegg er Greater Stavangers direktør også daglig leder i SrE. Utover bistand knyttet til forvaltning og styringsorganer, bistår Greater Stavanger spesielt med regional kompetanse, lokal nettverksbygging samt prosjektutvikling og oppfølging.

SrE er en viktig kompetansepartner for Greater Stavanger og for kommunene i Stavanger-regionen. Greater Stavanger og SrE deler informasjon og kompetanse, og arbeider sammen om regional prosjektdeltakelse innen flere fagområder; energi, smarte byer og samfunn, maritimt, helse, innovative anskaffelser, europeiske nettverk og innovasjonsplattformer er noen av samarbeidsområdene.

Noen aktiviteter i 2017:

- Arrangere diverse studiebesøk med tilrettelagte program, bl.a. regionens deltakelse på Global Seafood Expo 2017.
- Skape interesse for og øke deltakelsen fra regionen i Horisont 2020.
- Systematisere arbeidet med det europeiske innovasjonspartnerskapet på sunn og aktiv aldring og smarte byer og samfunn.
- Informere om og definere prioriterte områder for søknader i ny programperiode i EU 2017-2020.
- Tilrettelegge for minst fire hjemmebesøk med tilrettelagte møter med partnerne.
- Tilrettelegge og fasilitere programinnhold med europeisk dimensjon til Nordic Edge Expo 2017.
- Arrangere lynkurs i Brussel om Eu/EØS for folkevalgte og administrative ledere.

Houston/Austin som strategiske samarbeidspartnere

Basert på Stavangerregionens lange samarbeid med Houston både innenfor energi, medisin og akademia er det viktig å prioritere virkemidler både for å styrke eksisterende relasjoner og for å søke nye områder for samarbeid.

De sentrale virkemidlene for tilstedeværelse i Houston er:

- Fast Houston-representant
- Delegasjonsreise til bedrifter og institusjoner i Houston
- Deltakelse ved OTC Houston (Offshore Technology Conference).

Greater Stavanger forvalter regionens Houston-representasjon, der målet er å styrke relasjonene til nøkkelbedrifter i Houston samt til forsknings- og utdanningsinstitusjoner.

I mars vil Greater Stavanger delta på South By South West i «nabobyen» Austin, sammen med en mindre gruppe representanter fra regionalt næringsliv, forsknings- og utdanningsinstitusjoner samt offentlige institusjoner. Formålet er å gi regionalt næringsliv, forsknings- og utdanningsinstitusjoner samt offentlige institusjoner muligheten til å knytte kontakt med relevante internasjonale investorer. Deltakelsen vil av kostnadshensyn ikke bli lagt opp som en tradisjonell delegasjonsreise med egne arrangement.

Greater Stavanger leder Den Norske delegasjonen til OTC i Houston. Prosjektet er sannsynligvis vårt mest synlige internasjonaliseringstiltak. I 2016 hadde vi ca. 190 deltakere, og vi forventer et noe lavere antall i 2017. Delegasjonen ledes av styreleder i Greater Stavanger og hovedmålgruppen er små og mellomstore bedrifter i tilknytning til olje- og gassklyngen.

Hovedmålet med deltakelse på OTC er å gi beslutningstakere og markedsansvarlige i de deltakende bedriftene mulighet til sammen å utforske mulighetene som energi-industrien og oljemessen i Houston representerer. Vårt program gir konkret informasjon om muligheter på en effektiv måte. Programmet omfatter et faglig seminar som er den største norske samlingen under OTC, tilbud om bedriftsbesøk og fagsamlinger for deltakerne.

Et viktig delmål er å profilere Stavanger-regionen som vertsregion for energinæringen, framheve teknologiklyngen vår og bidra til promotering av ONS. Vi vil også styrke relasjoner til myndigheter, det norske miljøet og viktige foretak i Houston. I 2017 vil også målrettet markedsføring av regionen overfor strategisk viktige aktører bli vektlagt.

Partnerskapet Verdens Energibyer (WECP)

Partnerskapet WECP gir Stavanger-regionen tilgang til et unikt nettverk av ledende energibyer i verden. Vi har som målsetting å ta en tydeligere posisjon i WECP i markedsføringen av vår region, til å skape forretningsmuligheter for bedrifter og i generell næringsutvikling.

WECP ble opprettet i 1995 på initiativ fra Stavanger og Houston, der Stavanger hadde en lederrolle. I dag omfatter partnerskapet 19 energibyer på verdensbasis. Stavangers hensikt med opprettelse og deltakelse er å bygge strategiske allianser med andre byer og legge til rette for samhandling mellom akademiske institusjoner, FoU-institusjoner samt næringslivsaktører i Stavanger-regionen og andre sentrale energibyer. For å ivareta det regionale perspektivet, har Stavanger kommune lagt forvaltningen av WECP-medlemskapet til Greater Stavanger.

Medlemskapet skal gi mulighet for omdømmebygging av Stavanger som europeisk energihovedstad og for kontakt med strategiske næringslivsaktører. En viktig målsetting er å bevare og videreutvikle kontakt med politisk og administrativ ledelse i sentrale WECP-byer. Dette er først og fremst Houston, Aberdeen, Esbjerg, St. John's, Kuala Lumpur og Perth. Kontakten skaper et grunnlag for økt kontakt og samarbeid mellom akademiske institusjoner, næringslivsaktører og forskningsinstitusjoner i Stavanger-regionen og de sentrale WECP-byene.

Andre målsettinger er å bygge omdømmet internasjonalt og nasjonalt for Stavanger-regionen som europeisk energihovedstad, samt å promotere Stavanger-regionens leverandørindustri i ulike WECP-sammenhenger.

I 2017 vil Stavanger styrke sitt arbeid og overta ledelsen i arbeidsgruppe for økonomisk utvikling (Economic Development Committee). Årsmøte 2017 vil bli avholdt i Halifax. I tillegg til deltakelse på årskonferansen vil det være hensiktsmessig å koble på andre aktiviteter som akademisk samarbeid og en næringsdelegasjon.

Aberdeen som strategisk samarbeidspartner

Samarbeidet i Nordsjøområdet har vært viktig lenge, særlig innenfor energiområdet. En rekke bedrifter har aktiviteter både i Stavanger-regionen og i Aberdeen. Som vertskapsregioner for energinæringene har Aberdeen og Stavanger mange felles utfordringer og likheter. Det er derfor en tett dialog og samhandling mellom regionale aktører både innenfor næringsutvikling, akademia og offentlig virksomhet for erfaringsutveksling og kunnskapsoverføring.

Viktige virkemidler i 2017 er samarbeid i WECP (Verdens energibyer), utforske mulig samarbeid mellom tech- og/eller gründermiljø, samt bidra til styrking av relasjonene mellom UiS og Robert Gordon University samt Aberdeen University.

Det er fordelaktig å ha en kontinuerlig tilstedeværelse i Aberdeen, som bistår som Stavanger-regionens «øyne og ører» og rapporterer om viktige utviklingstrekk og hendelser som kan være av betydning for vår region. I tillegg ivaretas mye av arbeidet med organisering og gjennomføring av besøk og arrangement.

Aberdeen og Stavanger har vært vennskapsbyer siden 1990. Helt fra 1970-årene har Stavanger sendt juletre til Aberdeen, som tennes siste torsdag i november. Greater Stavanger benytter denne årlige hendelsen til å rette fokus mot vår region, gjennom business-møter, arrangementer mv. Viktige samarbeidspartnere er Scottish Development International og Norwegian British Business Chamber, i tillegg til Aberdeen by.

6. Satsing på smarte samfunn og morgendagens industri

Greater Stavangers tilnærming

Globale trender åpner for nye næringsmuligheter; digitalisering, urbanisering, en aldrende befolkning, samt behov for miljøvern og energiøkonomisering – for å nevne noen. Greater Stavanger har i økende grad fokus på satsinger som kan knyttes til globale muligheter: ”hva er det verden trenger som vi kan lage?”

I vår region har det de siste årene vært satset på å utvikle nye, smarte løsninger. På denne måten vil en kunne realisere en ønsket by- og samfunnsutvikling og skape nye næringsmuligheter. Greater Stavanger har sammen med Lyse og en rekke andre regionale partnere ledet an for å posisjonere regionen som en smart-region og forsterke satsingen på dette området, bl.a. gjennom Nordic Edge. Dette arbeidet vil fortsatt ha høy prioritet.

I tillegg tar vi en førende rolle i forhold til posisjonering av regionen inn mot det norske Toppindustriseret «Digital Norway», samt utvikling av relevante møteplasser og bedriftsnettverk på dette området.

Skal vi realisere mulighetene smarte byer og samfunn representerer, trenger vi både økt etterspørsel etter innovative løsninger fra det offentlige og et bedre samarbeid mellom offentlig og privat sektor om nye løsninger. Fra Greater Stavangers side vil vi gi vårt bidrag til dette gjennom prosjekter som Triangulum, Smartkommune, Smarte samfunn og Morgendagens industri.

Utvalgte prosjekter 2017

Smarte samfunn

For offentlig sektor er gevinsten ved å satse på smart-teknologi åpenbar. Selv om det finnes mange undersøkelser som viser at det globale markedet for slik teknologi de nærmeste årene vil bli meget stort, er det likevel en lang vei fram for den enkelte bedrift som ønsker å finne sin markedstilpassing.

Greater Stavanger ønsker derfor å konsentrere sin satsing på dette området om prosjekter og aktiviteter som bidrar til å løfte fram en konkurransedyktig regional smart-næring.

Noen aktiviteter i 2017:

- STIR (STartups In Residence)

Oppstartsselskaper gis mulighet til å utvikle løsninger mens de er en midlertidig del av offentlig forvaltning. Dersom begge parter ønsker det, kan det resultere i en kontrakt når perioden er over.

For Stavanger-regionen innebærer programmet en mulighet for offentlig sektor både til å bidra til næringsutvikling og til å modernisere egen virksomhet gjennom innovativ bruk av digitale tjenester. I tillegg er det en global dimensjon dersom man velger å knytte seg opp mot «mor-programmet» i San Francisco. Dette kan gi

muligheter for utveksling mellom selskaper og bidra til å forsterke de regionale innovasjonsmiljøene.

Greater Stavanger tar rollen som koordinator av ordningen.

- Smart infrastruktur

Først når smarte enheter og tjenester som smarttelefoner, åpne data, smarte søppelspann osv. knyttes sammen i en overordnet infrastruktur, kan man snakke om smarte geografiske enheter (som smarte byer, smart region mv). Mens Stavanger-regionen allerede har en godt utbygd fiberinfrastruktur, eksisterer det i dag ingen smart infrastruktur.

Greater Stavanger vil bidra til at det utvikles slike løsninger i Stavanger-regionen.

- Smart spesialiseringsstrategi (Smart Region)

Smart spesialisering er EUs strategi og arbeidsmetode for å få mer effekt ut av offentlig støtte til forskning og utvikling. Bruken av ressurser skal konsentreres til næringer og aktiviteter der regioner og nasjoner har sin styrke, som skal bidra til nye arbeidsplasser og økt velstand.

Greater Stavanger vil utvikle regionens smart spesialiseringsstrategi som et bidrag til å skape en konkurransedyktig regional næring innen dette segmentet.

Morgendagens industri

Informasjonsteknologiens påvirkning på industrielle prosesser øker raskt i omfang. I forbindelse med den industrielle utviklingen er det blitt klart at Norge som helhet har behov for økt kompetanse og bedre arenaer, både teknologisk og forretningsmessig, for de muligheter som samlebegrepet «digitalisering» innebærer for norsk næringsliv. I begrepet digitalisering inngår blant annet Tingenes Internett (IoT), Big/Smart Data, Kunstig Intelligens, Smart Industri, Industri 4.0, Maskinlæring, Sensortechnologi, 3D Printing/adaptive produksjonsprosesser, automasjon, robotisering, etc. Dette representerer en ny virkelighet som regionens næringsliv må forholde seg til og delta i utviklingen av.

Prosjektet *Toppindustrisenteret* ble etablert for snart ett år siden og har nå materialisert seg som et forprosjekt bestående av 10 lokomotivbedrifter og partnere fra ledende universiteter og forskningsinstitusjoner. Forprosjektet skal legge fram planer for etablering innen sommeren 2017. Planen er å samle norsk industri og akademia for satsing på «Morgendagens industri». Videre har regjeringen varslet en industrimelding hvor norsk industris forhold til *Industri 4.0* vil bli behandlet.

Greater Stavanger spiller en sentral rolle i å sørge for at regionen får innsikt i de prosessene som nå går internasjonalt og nasjonalt på temaet Industri 4.0, og i å sørge for at vår industri får kunnskap om hvordan de må forholde seg til farten og innholdet i det teknologiske skiftet. Foreløpig arbeider vi langs tre spor:

1. Toppindustrisenteret
2. Industrimeldingen
3. Koordinering og kompetanseheving i industrien

Våre samarbeidspartnere er UiS, IRIS og Næringsforeningen.

Smartkommune-prosjektet

Prosjektet er et sentralt virkemiddel for å sikre et samordnet tilbud av elektroniske tjenester innenfor plan- og byggesaksbehandlingen, slik at kommunene i regionen framstår som mest mulig enhetlige, effektive og tilgjengelige for næringslivet.

Det er i løpet av prosjektet satt i verk en rekke prosesser og tiltak for å koordinere, effektivisere og digitalisere kommunenes rutiner og arbeidsprosesser innenfor plan-, byggesak- og geodatafeltene. Det er også etablert en felles digital kartportal for deltakerkommunene. For kommunene har prosjektet virket både kompetansehevende og effektiviserende, derfor er også tillitsvalgte representert i styringsgruppa.

Foreløpig siste fase i prosjektet har bestått i å implementere en felles webportal for plan- og byggesaksdialog, der brukerne gis nettbasert innsyn i saksbehandlingsprosessene, og mulighet for å sende søknader og uttalelser digitalt. Slike selvbetjeningsløsninger har bl.a. vist seg å dempe de daglige henvendelsene til plan- og byggesakspersonell i kommunene, som dermed kan fokusere mer på selve saksbehandlingen. Siden dette er et pilotprosjekt, fikk Greater Stavanger i sin tid et statlig tilskudd på nærmere 800.000 kr til subsidiering av anskaffelsen, noe som dempet kommunenes kostnader betydelig. Kommunalministeren tok selv initiativ til å bli orientert om systemene og arbeidsmetodene for et par år siden.

Den siste nyvinningen er automatisk genererte situasjonskart, som tar selvbetjeningsfunksjonene et langt skritt videre, og som medfører at kommunene mottar søknader med mye høyere kvalitet på kartgrunlaget.

For å sikre langsiktige resultat av arbeidsinnsatsen, må det utvikles rutiner for oppdatering og vedlikehold av de felles produktene og prosessene som prosjektet har frambrakt. Kommunene ønsker flere fellesmøter for erfaringsutveksling, og det må sikres god dialog med næringslivet slik at løsningene tas i bruk maksimalt.

I desember 2016 tar styringsgruppa stilling til nye aktiviteter for 2017, der ønsket om nye utviklingsprosjekter må veies mot behovet for å få alle kommunene opp på samme nivå.

Triangulum

Et konkret resultat i regionens orientering mot smarte byer og samfunn var at Stavanger, Eindhoven og Manchester høsten 2014 fikk tilslag på sin felles prosjektsøknad *Triangulum*, med et samlet EU-tilskudd tilsvarende 200 mill. kr over fem år. Av dette tilfaller ca. 60 mill. kr Stavanger-regionen. Greater Stavanger hadde koordineringsansvaret for søknadsskrivingen blant søkerorganisasjonene fra Stavanger. Bistanden fra Europakontoret spilte en avgjørende rolle for at regionen grep dette an på riktig måte.

Prosjektet startet opp i februar 2015, og driftsansvaret er nå overført til Stavanger kommune. Hovedpartnerne består ellers av Lyse, Rogaland fylkeskommune, UiS samt Greater Stavanger.

Prosjektet tar for seg utfordringer knyttet til klima og miljø, og finansierer prosjekt som skaper integrerte løsninger for IKT, energi og mobilitet. Overordnet målsetting er EUs klima- og energimål, som inkluderer reduksjon av utslipp, økt energieffektivisering og økt bruk av fornybar energi. Deltakelse i denne typen

prosjekt gir en miljøgevinst for de byene som deltar, men også nettverk, kompetanse, finansiering og nye markedsmuligheter for bedrifter.

Greater Stavanger har i prosjektperioden ansvar for spredning av prosjektets opparbeidede kunnskap om integrerte løsninger, samt utveksling av beste praksis til regionens kommuner og aktører. Greater Stavanger deltar dessuten i det overordnede internasjonale kommunikasjonsarbeidet for prosjektet. Greater Stavanger har fått finansiering til ca. 40 prosent stilling i den femårige prosjektperioden.

Noen aktiviteter i 2017 (for totalprosjektet – ikke bare Greater Stavangers ansvarsområde):

- Byggestart for ny energisentral i Stavanger sentrum der 75% av energibehovet skal komme fra fornybare energikilder. Sentralen skal være helautomatisert, overvåket og fjernstyrt fra kommunens driftssentral.
- Lyse skal installere automatisk strømmåler og smart gateway i 80 boliger i borettslag og 20 eneboliger. Teknologien innebærer styring av varme og lys slik at energiforbruk skal ned og bevissthet hos forbrukerne opp.
- Innovativ video, konsept og levering skal være leveringsklar til hjem og offentlige bygg (Kvalaberg skole og Bergåstjern gamle hjem).
- Film og informasjonsmateriell om aktiviteter og resultat i Triangulum skal være utarbeidet.
- Egne arrangement om erfaringer skal være gjennomført for partnerkommunene i Greater Stavanger.
- Stavanger som smart-by skal være promotert på nasjonalt og internasjonalt nivå.

7. Regionens attraktivitet og målrettet attrahering av bedrifter

Greater Stavangers tilnærming

Vedvarende lav oljepris og endringene i offshoreindustrien setter etablerte næringsaktører og arbeidsplasser under press. Det er ikke lenger «kø» av bedrifter som vil etablere seg i regionen. Greater Stavangers arbeid med å forsterke regionens attraktivitet handler både om å beskytte eksisterende arbeidsplasser og attrahere nye virksomheter, gjennom aktivt og målrettet arbeid.

Stavanger-regionen må være et attraktivt vertskap som har evne til å tiltrekke og beholde talenter, bedrifter og kapital for investeringer i næringslivet. Dette innebærer at det må legges innsats ned i både å utvikle disse sidene ved regionen, og å markedsføre de unike og attraktive fortrinnene overfor bedrifter og arbeidstakere nasjonalt og internasjonalt. Greater Stavanger har en rekke aktiviteter på dette området som vil bli videreført og forsterket.

Turisme som næring er blitt sterkt aktualisert, blant annet grunnet nedgang i olje- og gasssektoren, samt svak kronekurs. Dette understøttes av en trend med økt turisme globalt og god profilering av regionale reisemål – med Preikestolen som regionalt «ikon». Regionens reiselivssatsing ivaretas av Region Stavanger og andre reiselivsselskaper. Greater Stavanger har et aktivt samarbeid med disse der våre arbeidsområder møtes, og vi vil i størst mulig grad sikre god samhandling.

Utvalgte prosjekter 2017

Bedriftsrekruttering

Målrettet attrahering av bedrifter til regionen, samt «beskyttelse av» multinasjonale bedrifter som har tilstedeværelse hos oss har økt betydning for å skape flere arbeidsplasser og unngå at bedrifter flytter ut.

Hovedmålsettingen i 2017 vil være å få på plass fakta og argumenter som gjør oss bedre i stand til å få fram regionens fordeler og å få enda bedre kunnskaper om hva som utløser nye investeringer og bedrifts-/arbeidsplassetableringer. Dette området vil være sentralt ved revisjonen av regionens Strategisk næringsplan.

Noen aktiviteter i 2017:

- Utarbeide strateginotat om arbeidet med bedriftsrekruttering
- Utarbeide argumenter, brosjyre og presentasjonsmaterieell for måltettet markedsføring av regionen
- Gjennomføre møter med strategisk viktige bedrifter ved OTC i Houston
- Etablere arbeidsgruppe med eksterne partnere
- Få på plass utvalgte tiltak (ny modul i arealguiden mv.)

Arbeidet med målrettet attrahering av bedrifter har tette koblinger til mange funksjoner i Greater Stavanger, slik som Vertskapskontoret, Arealguiden, kommunikasjon og markedsføring, standutvikling og messeprofilering osv. Hensikten i 2017 er å sette disse enda mer i system, slik at de forsterker innsatsen med markedsføring av regionen og attrahering av bedrifter.

Kommunikasjon og markedsføring

Den overordnede målsettingen er å bygge opp om regionens omdømme, internasjonalt og nasjonalt – for å understøtte eksisterende og fremvoksende næringer.

Noen aktiviteter i 2017:

- Markedsføring av regionen i digitale medier, rettet mot målgrupper vi oppfatter som hensiktsmessige og attraktive for regionen.
- Det skal opprettes et nyhetsbrev.
- Ta initiativ til å etablere en møteplass for kommunikasjonsansvarlige i partnerkommunene og fylkeskommunen. Formålet er å koordinere den regionale innsatsen innen omdømmebygging i regionen.

Ruteutvikling fly

Tilgjengelighet at internasjonale flyruter er avgjørende for en internasjonalt innrettet næringsregion.

Målet for Ruteutviklingsforum, som ledes av Greater Stavanger, er å bidra til at Stavanger Lufthavn, Sola har et flyrutenett som er tilpasset næringslivets behov. Siden 2009 har vi derfor systematisk innhentet informasjon om reisemønstre med utgangspunkt i Stavanger Lufthavn, Sola, og samarbeidet om ruteutvikling.

I dagens situasjon har Ruteutviklingsforum et sterkt fokus på å bidra til å opprettholde dagens rutetilbud. Dette skjer gjennom tette dialoger med flyselskapene som opererer på lufthavnen.

Noen aktiviteter i 2017:

- Gjennomføre trendundersøkelse – utvikling i reisevolum og reisemønstre
- Utarbeide ny strategi for ruteutviklingsarbeidet i løpet av våren
- Gjennomføre dialogmøte med flyselskapene i løpet av høsten

Arealguiden

Målsettingen med www.arealguiden.no er å gi bedrifter som vurderer relokalisering eller nyetablering oversikt over regionens tilbud av tomter og lokaler på en enkel måte. I portalen er det lett å finne tomter og lokaler som tilfredsstillende aktuelle ønsker og behov som bedriften kan ha både med hensyn til type areal, og med hensyn til avstand fra flyplass, tilgang til kai osv. En viktig effekt er at arealguiden kan bidra til at rett virksomhet havner på rett sted.

Arealguiden for næringsarealer ble lansert i april 2011 og omfatter nær 60 næringsområder i regionen. Seksten eiendomsaktører abonnerer for å kunne linke i guiden til sine egne nettsider. I 2015 ble det lansert en engelskspråklig versjon. Hordaland fylkeskommune, Haugaland Vekst, Lister Nyskaping, Hardangerrådet, Vekst i Grenland og kommunesamarbeidet Østre Agder har kjøpt seg inn i arealguiden.

I 2017 har prosjektet som målsetting å øke:

- Antall besøkende fra 1.000 til 1.200 per måned
- Antall annonsører fra 18 til 30
- Kvaliteten på beskrivelsene av næringsarealene i arealguiden
- Bruken av arealguiden for eksponering av næringsarealer blant kommunene

Videre er det en målsetting å benytte arealguiden til å markedsføre regionen som et attraktivt lokaliseringssted for bedrifter.

Standutvikling og messer

De store internasjonale messene med relevant innhold for vår region, er viktige arenaer for industrien.

Av de utenlandske messene planlegges det i 2017 kun deltakelse på OTC i Houston, som er verdens største oljemesse. Av kostnadmessige hensyn vil Greater Stavangers messedeltagelse ut over OTC først og fremst rettes inn mot aktiviteter som faglige seminarer, nettverksbygging og møter med strategisk viktige bedrifter for regionen, ikke i form av egen stand.

Vertskapskontoret

Hovedformålet med vertskapskontoret er å bidra til at Stavanger-regionen og Rogaland framstår som et godt vertskap og en attraktiv region ved å tilby delegasjoner fra nasjonalt og internasjonalt næringsliv, samt offentlig forvaltning, med besøksprogram som er godt tilpasset hensikten med besøksreisene. Videre har vi utviklet programmer som gjenspeiler regionens samlede ressurser og kompetanse. Det har vært et mål at regionen gjennom oppfølging og formidling får best mulig utbytte av de mange kontaktene som knyttes.

Tiltaket er et tilbud til næringsliv, institusjoner og det offentlige om å planlegge og gjennomføre program for gjestende delegasjoner som vurderes som viktige i et regionalt næringsutviklingsperspektiv. Vertskapskontoret tar hånd om den direkte dialogen med oppdragsgiveren, foretar logistikkhåndtering, foreslår programinnhold og avtaler møter/presentasjoner og bistår i gjennomføringen.

Næringstransport

Effektiv infrastruktur for transport er viktig for næringslivet og for regionens attraktivitet.

Greater Stavanger har siden 2006 hatt ansvaret for rapporten som oppdateres hvert andre år om utviklingen av næringstransport og infrastruktur i regionen. Fra 2014 har dette vært et samarbeidsprosjekt som også innbefatter fylkeskommunen og Haugaland Vekst, slik at rapporten nå dekker hele fylket. 2017 blir et mellomår for disse rapportene, men i løpet av året skal vi delta i to prosjekter ledet av TØI.

Næringstransportprosjektet skal også ha en beredskap knyttet til Nasjonal Transportplan-prosessen. Det ventes endelig NTP-behandling våren 2017.

Prosjektoversikt 2017

STYRKE KOMPETANSE- OG TEKNOLOGIOVERFØRING

- Pumps & Pipes
- Mulighetsterminalen
- Kompetanse generelt
- Årskonferansen

SAMARBEID MED OG UTVIKLING AV BEDRIFTS- NETTVERK OG KLYNGER

- MIT REAP
- Matindustri
- Matbynettverket Délice
- Storby Marin
- Alloyance – avansert mekanisk industri
- Aqua Technology
- Velferdsteknologi
- Oppfølging av olje- og gassklyngen
- Fornybar energi

STYRKE INNOVASJON OG NYSKAPING

- Strategisk næringsplan
- Impact Week
- Nordic Edge Expo

INTERNASJONALISERING

- Europakontoret
- Houstonkontoret
- Aberdeen
- WECP Verdens energibyer
- OTC Houston

SATSING PÅ SMARTE SAMFUNN OG MORGEN- DAGENS INDUSTRI

- Smarte samfunn
- Digitalisering
- Morgendagens industri
- Triangulum
- Smartkommune

REGIONENS ATTRAKTIVITET OG MÅLRETTET ATTRAHERING AV BEDRIFTER

- Arealguiden
- Næringstransport
- Ruteutviklingsforum Fly
- Analyse og kunnskapsinnhenting
- Kommunikasjon og markedsføring
- Vertskapskontoret
- Bedriftsrekruttering
- Standutvikling og messeprofilering
- Samfunnspåvirkning
- Bolig- og næringsarealutredning